

Green filming, czyli co

Zielone filmowanie to prowadzenie zrównoważonej produkcji filmowej i telewizyjnej w sposób możliwie jak najbardziej przyjazny dla środowiska, m.in. poprzez oszczędne i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych, surowców i materiałów oraz ograniczanie generowania odpadów na każdym etapie procesu produkcji i post-produkcji.

Gdzie jesteśmy najmniej „zieloni”, czyli jakie działania sprzyjają degradacji środowiska naturalnego?

Nadmierne zużywanie zasobów: energia elektryczna, paliwo, woda

Generowanie dużej ilości odpadów: butelek, kubków, sztuców i pojemników plastikowych i styropianowych, nienadających się do ponownego użycia elementów scenografii itd.

Wysoki ślad węglowy, powstający na skutek transportu ekipy i sprzętu

Korzystanie z nieoptymalnych, nieodnawialnych, zanieczyszczających środowisko źródeł energii

Dane liczbowe zebrane w ramach finansowanego przez Interreg Europe projektu „Green Screen, partnerstwa obejmującego osiem regionów UE, w tym Polskę, ilustrują poziom wpływu filmu lub programu telewizyjnego na środowisko.

Produkcja audiowizualna emituje od 50 do 3500 ton dwutlenku węgla, w zależności od wielkości i budżetu danego projektu [Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego 2020]. Według organizacji Sustainable Production Alliance średnia wielkość „śladu węglowego” filmów to 3370 ton ekwiwalentu dwutlenku węgla - około 33 ton na dzień zdjęciowy [Sustainable Production Alliance 2021, s. 2].

Film o budżecie ponad 70 mln USD wytwarza 2840 ton dwutlenku węgla. Przemysł filmowy wywiera wpływ na środowisko w wielu obszarach, z których najważniejsze to: transport i zakwaterowanie, gospodarka odpadami, materiały, wyżywienie i zużycie energii

Liderem wdrażania zielonych rozwiązań w sektorze audiowizualnym jest Wielka Brytania. W raporcie British Film Institute [BFI 2020] opublikowanym w marcu 2020 roku zaznacza się potrzebę wprowadzenia radykalnych zmian, aby wypełnić zobowiązania Wielkiej Brytanii w zakresie redukcji emisji dwutlenku węgla.

Podstawowe rekomendacje BFI [Albert 2020, s. 13-51] dotyczą takich aspektów produkowania filmów, jak:

- ponowne użycie materiałów budowlanych i scenograficznych,**
- odpowiedzialny zakup nowych, efektywne wykorzystanie materiałów;**
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię i wodę, zrównoważenie źródeł energii;**
- inteligentne gospodarowanie budynkami i obiektami studyjnymi, skonsolidowanie ruchu, planowanie komunikacji;**
- usprawnienie narzędzi współpracy, wirtualne planowanie i wprowadzanie wspólnej infrastruktury.**

Przykłady eko-praktyk

- **Wdrożenie ekologicznych rozwiązań na planie serialu „Buck” pomogło ograniczyć zużycie ze 123 ton CO₂ do 62 ton CO₂**
- **Zmiana zawartości stolika z przekąskami i kawą dla ekipy pomogła francuskiej produkcji zaoszczędzić ponad 5000 euro**

Dotychczasowe „zielone” działania w Polsce

- **Zorganizowanie spotkania „Green Screen” – sustainable film and TV production in Poland**
- **Szkolenie „Zostań ambasadorem zrównoważonej produkcji filmowej i tv w Polsce – Green Screen”**

LIDERZY EDUKACJI EKOLOGICZNEJ KIPA

**AKCE
LERA
TOR**
dla młodych przedsiębiorców
z sektora audiowizualnego

**Łódź Film
Commission**

MAZOWIECKI
INSTYTUT
LITURY

**Podkarpacka
Komisja Filmowa**

RARR
RZESZOWSKA AGENCJA
ROZWOJU REGIONALNEGO

Jak w kilku prostych krokach zmienić produkcję na bardziej przyjazną dla środowiska naturalnego?

1 „Zielony plener”, czyli zaczynamy od szukania właściwych lokacji

- Wybieraj jak najmniej lokacji, aby zmniejszyć konieczność przewozu ekipy i sprzętu
- Postaw na lokacje najbliżej siedziby firmy lub miejsca zamieszkania ekipy – także w celu zmniejszenia liczby kilometrów, które trzeba pokonać na plan
- Pamiętaj, żeby tak ustawić kolejność zdjęć, aby zminimalizować dojazdy ekipy i sprzętu
- Warto pomyśleć o lokacjach mających bliski i dogodny parking dla samochodów ciężarowych i osobowych – niektóre z aut transportowych można zostawiać na noc pod opieką ochrony, zamiast odwozić i przywozić
- Zleć ekspertyzę dotyczącą wpływu Twojej produkcji na obszar, w którym chcesz kręcić (ze szczególnym uwzględnieniem obszarów leśnych, gór, jezior, itd.)

Przykładowe obliczenie kosztów transportu i emisji CO₂ w ciągu jednego dnia, przy założeniu, że plan zdjęciowy jest położony 25 km od miejsca zamieszkania ekipy filmowej/biura produkcyjnego.

Liczba samochodów: 6 ciężarowych i 30 osobowych

Koszt: 810 euro (1 euro/ km dla pojazdów ciężarowych, 0.34 euro/ km dla samochodów osobowych)

Emisja CO₂ : 303 kg

2 Zielone porządki na planie zdjęciowym

- **Postaw kosze do segregacji śmieci – odpady zmieszane, plastik, papier, metal, bio, elektrośmieci**
- **Uzgodnij z ekipą, że będzie używać wielorazowych kubków, butelek, sztućców**
- **Namów ekipę do picia wody z kranu, zamiast kupowania wody butelkowanej**
- **Minimalizuj ilość produkowanych odpadów**
- **Wyłączaj nieużywane w danej chwili sprzęty – oddeleguj do kontroli asystenta produkcji**
- **jeśli musisz się przemieszczać w trakcie dnia zdjęciowego, w miarę możliwości korzystaj na planie z rowerów, transportu publicznego zamiast samochodów**

3 Zielony transport

- **Zamiast codziennych długich dojazdów z większego miasta, umieść ekipę w hotelu**
- **Namów ekipę do wspólnego podróżowania (samochodami prywatnymi, taksówkami lub środkami komunikacji publicznej)**
- **O ile to możliwe, zrezygnuj zupełnie z transportu lotniczego (szczególnie na krótkich, krajowych trasach)**
- **W miarę możliwości postaraj się korzystać z usług firm transportowych mających na stanie ekologiczne samochody hybrydowe lub mieszczące się w kategorii A**

4 Scenografia cała w kolorze green

- **Przekonaj scenografa do wypożyczenia/dzierżawy towarów i produktów potrzebnych do budowy scenografii zamiast kupna nowych**
- **Jeśli trzeba zbudować od zera elementy scenografii, postaraj się przekonać scenografa, aby używał materiałów przyjaznych środowisku**
- **Postaraj się użyć ponownie/ oddać do recyklingu/ sprzedać elementy scenografii, kostiumów, rekwizyty, które nie uległy zniszczeniu w trakcie zdjęć**

5 Zielone na widelec, czyli przyjazny środowisku barobus

- **Zrezygnuj z wszystkich jednorazowych opakowań: plastikowych, papierowych, styropianowych**
- **Zamiast jednorazowych kubków i sztućców, dostarcz ekipie te wielorazowego użytku**
- **W miarę możliwości zatrudniaj lokalnych dostawców cateringu lub tych, którzy korzystają z lokalnych produktów**
- **Wprowadź „wegetariański dzień” – masowa produkcja mięsa jest nie tylko mało etyczna, zwiększa też ilość powstających gazów cieplarnianych**

6 Daj zielone światło ekologii

- **Wymień wszystkie żarówki starego typu na żarówki LED (lub np. świetlówki kompaktowe) - w biurze i na planie**
- **Zaproponuj pionowi operatorskiemu takie rozwiązania, które zmniejszą liczbę niezbędnych lamp**
- **Ponownie: pamiętaj o wyłączaniu urządzeń, z których aktualnie nikt na planie nie korzysta, sprawdzaj, czy są one odłączone, czy tylko w trybie czuwania (wyłącz)**
- **Odłącz aktualnie nieużywane ładowarki**
- **Pracując w plenerze, korzystaj w miarę możliwości z dostępnych źródeł zasilania (np. lokalnych sieci energetycznych) i w jak najmniejszym stopniu używaj generatorów**
- **Używaj baterii wielokrotnego użytku (tzw. „akumulatorów”)**

7

Eko-woda i eko-ziemia

- **Używaj ekologicznych detergentów do czyszczenia i sprzątania na planie/ w biurze**
- **Utylizuj chemikalia w miejscach do tego przeznaczonych**

8

Sprawdzaj i wzmacniaj dobre nawyki wśród członków ekipy

- **Zatrudnij Zielonego Kierownika/ Zielonego Asystenta** – osobę, która będzie wspierać we wdrażaniu i podtrzymywaniu ekologicznych nawyków wśród ekipy
- **Coaching** – skorzystaj z zewnętrznej pomocy dla produkcji, dotyczącej zastosowania ekologicznych rozwiązań w produkcji filmów fabularnych i seriali oraz programów telewizyjnych. Możesz to zrobić na trzech etapach produkcji:
 - **informacje i porady na samym początku etapu planowania produkcji (faza pre produkcji)** – jako najistotniejszy etap wsparcia,
 - **konsultacje i wizyty na planie filmowym/serialowym/ telewizyjnym (w trakcie produkcji)** – dodatkowe wsparcie, rozwiązywanie bieżących problemów, weryfikacja działań,
 - **wsparcie i ewaluacja na etapie post-produkcji** – kontrola wdrożenia planowanych rozwiązań.
- **Praca grupowa** – uczynić „Zieloną produkcję” wspólnym celem całego zespołu. Na początku warto uzgodnić z całą ekipą, w tym z obsadą, że w trakcie realizacji danej produkcji zostaną podjęte działania i zastosowane rozwiązania przyjazne dla środowiska naturalnego, mające na celu zmniejszenie oddziaływania produkcji na naturę. Istotne jest, aby omówić jakie to będą działania, jakie mają one znaczenie oraz jak istotna jest w tym przypadku praca grupowa.

9

Zamiast białego wybierz zielony papier

- **Postaraj się ograniczyć liczbę drukowanych scenariuszy/ umów/ dokumentów, jeśli już jest to niezbędne, drukuj dwustronnie**
- **Zaproponuj wszystkim podwykonawcom wysyłkę pocztą elektroniczną umów oraz PIT-ów**
- **Namów członków ekipy, aby czytali scenariusze na nośnikach elektronicznych – czytnikach, tabletach, telefonach itd.**

10

Niech inni też będą zieloni

- **W materiałach prasowych podkreślaj, że plan zdjęciowy przyjął zwyczaje i nawyki przyjazne dla środowiska**
- **Dziel się wiedzą z innymi producentami i zachęcaj ich do korzystania z „zielonych” metod**
- **Szukaj stowarzyszeń i organizacji, które mogą Cię wspomóc w używaniu i propagowaniu przyjaznych środowisku praktyk: mogą to być fundacje ekologiczne, ruchy slow food, no waste itd.**

Korzyści:

- **Finansowe:** mądre, ekologiczne zarządzanie zasobami pozwala produkcji oszczędzić kwoty rzędu kilku tysięcy złotych
- **Ekologiczne:** zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko
- **Moralne:** świadomość uczestniczenia w zrównoważonej produkcji filmowej
- **Wizerunkowe:** produkcja filmowa zyskuje status innowacyjnej i odpowiedzialnej gałęzi przemysłu

Czy to wystarczy?

W perspektywie długofalowej należy odejść od realizacji produkcji filmowej w plenerach osadzonych w naturze. Rozwiązaniem jest produkcja wirtualna i XR/VR coallision w ramach Cyfrowej Europy.

- **budowanie bibliotek w unreal 2. 0 i 360% 8k – dostępnych dla każdej produkcji – gotowe biblioteki 3D i XR**